

UNIUNEA EUROPEANĂ

Instrumente Structurale
2014-2020

Proiect cofinanțat din Fondul Social European prin Programul Operațional Capital Uman 2014 - 2020
Axa prioritară 4 - Incluziunea socială și combaterea sărăciei

Apelul pentru proiecte: POCU/1009/8/3/Măsurile de investiții și relansare economică prin
antreprenariat pentru limitarea efectelor pandemiei COVID-19/3/Măsurile de investiții și relansare
economică prin antreprenariat pentru limitarea efectelor pandemiei COVID-19

GHID DE BUNE PRACTICI PENTRU RIDICAREA NIVELULUI CALITATIV ÎN ACTIVITĂȚILE DE DEZVOLTARE A COMPETENȚELOR ANTREPRENORIALE ÎN ECONOMIE SOCIALĂ

Cuprins

1.	Introducere.....	2
1.1.	Scopul și importanța ghidului.....	2
1.2.	Grupurile țintă și beneficiarii.....	2
1.3.	Metodologia și sursele de bune practici.....	2
2.	Contextul dezvoltării competențelor antreprenoriale în economia socială.....	3
2.1.	Definiția economiei sociale și impactul acesteia.....	3
2.2.	Rolul antreprenoriatului în dezvoltarea economiei sociale.....	3
2.3.	Politici europene și naționale relevante.....	4
3.	Principii de bază pentru dezvoltarea competențelor antreprenoriale în economia socială.....	5
3.1.	Educația antreprenorială: metode și strategii.....	5
3.2.	Incluziunea socială și inovația în antreprenoriatul social.....	5
3.3.	Sustenabilitatea inițiativelor de economie socială.....	5
4.	Metode și instrumente pentru dezvoltarea competențelor antreprenoriale.....	6
4.1.	Formare profesională și educație non-formală.....	6
4.2.	Mentorare și coaching pentru antreprenori sociali.....	6
4.3.	Instrumente digitale și tehnologii pentru formare.....	6
5.	Modele de bune practici în dezvoltarea competențelor antreprenoriale în economia socială.....	7
5.1.	Exemple de succes din România și Uniunea Europeană.....	7
5.2.	Factori critici de succes și lecții învățate.....	7
5.3.	Adaptarea bunelor practici la contexte diferite.....	7
6.	Evaluarea și monitorizarea impactului programelor de formare antreprenorială în economia socială.....	8
6.1.	Indicatori de performanță și instrumente de măsurare.....	8
6.2.	Metode de feedback și îmbunătățire continuă.....	8
6.3.	Studii de caz privind impactul real asupra comunității.....	9
7.	Surse de finanțare și parteneriate pentru dezvoltarea competențelor antreprenoriale.....	9
7.1.	Fonduri europene și naționale pentru antreprenoriatul social.....	9
7.2.	Parteneriate public-private pentru dezvoltare sustenabilă.....	10
7.3.	Microfinanțarea și finanțarea pentru întreprinderile sociale.....	10
8.	Concluzii și recomandări.....	12
8.1.	Strategii pentru îmbunătățirea programelor de formare.....	12
8.2.	Integrarea bunelor practici în politicile publice.....	12
8.3.	Direcții viitoare pentru dezvoltarea economiei sociale.....	12

UNIUNEA EUROPEANĂ

Instrumente Structurale
2014-2020

1. Introducere

1.1. Scopul și importanța ghidului

Acest ghid este conceput pentru a sprijini dezvoltarea competențelor antreprenoriale în economia socială prin promovarea bunelor practici, oferind instrumente și metode pentru formare eficientă. Scopul său este de a îmbunătăți calitatea programelor educaționale, de a stimula inovația și sustenabilitatea în inițiativele sociale și de a facilita accesul antreprenorilor la resurse utile.

Economia socială joacă un rol esențial în incluziunea socială și dezvoltarea comunităților, iar competențele antreprenoriale sunt necesare pentru a asigura succesul și viabilitatea acestor inițiative. Prin acest ghid, ne propunem să sprijinim atât antreprenorii existenți, cât și persoanele care doresc să dezvolte afaceri sociale, oferindu-le modele și strategii aplicabile în diverse contexte.

1.2. Grupurile țintă și beneficiarii

Ghidul este destinat unui spectru larg de actori implicați în economia socială, inclusiv:

- **Antreprenori sociali** – persoane care doresc să lanseze sau să îmbunătățească inițiative de economie socială.
- **Organizații non-guvernamentale (ONG-uri)** – entități care implementează proiecte sociale și economice.
- **Cooperative și întreprinderi sociale** – structuri care desfășoară activități economice cu scop social.
- **Autorități locale și instituții publice** – actori care pot sprijini prin politici și finanțare dezvoltarea economiei sociale.
- **Formatori, educatori și mentori** – specialiști implicați în dezvoltarea competențelor antreprenoriale.
- **Beneficiari direcți ai economiei sociale** – persoane din grupuri vulnerabile care pot deveni antreprenori sau angajați în acest sector.

1.3. Metodologia și sursele de bune practici

Pentru elaborarea acestui ghid, au fost analizate:

- **Studii de caz și exemple de succes** din România și Uniunea Europeană.
- **Politici publice și recomandări ale instituțiilor europene** privind economia socială și educația antreprenorială.

UNIUNEA EUROPEANĂ

Instrumente Structurale
2014-2020

- **Programe de formare și inițiative finanțate prin fonduri europene**, pentru a identifica metode eficiente.
- **Interviuri și consultări cu experți** din domeniul economiei sociale și educației antreprenoriale.

Metodologia de cercetare a inclus analiza comparativă a diferitelor modele, identificarea factorilor de succes și adaptarea acestora la realitățile economiei sociale din România.

2. Contextul dezvoltării competențelor antreprenoriale în economia socială

2.1. Definiția economiei sociale și impactul acesteia

Economia socială reprezintă un sector economic care combină obiectivele economice cu cele sociale, având ca scop principal crearea de locuri de muncă, incluziunea socială și dezvoltarea comunităților. Acest sector cuprinde diverse forme juridice, cum ar fi:

- **Cooperative**
- **Asociații și fundații**
- **Întreprinderi sociale și întreprinderi de inserție**
- **Case de ajutor reciproc**

Impactul economiei sociale este semnificativ:

- **Creșterea ocupării forței de muncă**, în special pentru grupurile vulnerabile (persoane cu dizabilități, tineri NEET, șomeri de lungă durată).
- **Reducerea inegalităților sociale și economice** prin promovarea echității și solidarității.
- **Inovare socială** – dezvoltarea de soluții noi pentru problemele sociale, cum ar fi sărăcia sau excluziunea.
- **Contribuție la dezvoltarea economică locală**, prin reinvestirea profiturilor în comunități.

2.2. Rolul antreprenoriatului în dezvoltarea economiei sociale

Antreprenoriatul social este motorul principal al economiei sociale, oferind soluții inovatoare la problemele comunității. Spre deosebire de antreprenoriatul tradițional, care urmărește maximizarea profitului, antreprenoriatul social își propune să genereze valoare socială.

Principalele roluri ale antreprenoriatului în economia socială:

- **Crearea de locuri de muncă pentru persoanele din grupuri vulnerabile**

UNIUNEA EUROPEANĂ

Instrumente Structurale
2014-2020

- **Asigurarea accesului la servicii esențiale**, cum ar fi educația, sănătatea și locuințele sociale
- **Sprijinirea dezvoltării durabile**, prin modele economice responsabile social și ecologic
- **Promovarea inovării și sustenabilității în sectorul social**

Un exemplu de succes este modelul de **întreprinderi de inserție**, care oferă locuri de muncă și formare profesională persoanelor dezavantajate, facilitând integrarea acestora pe piața muncii.

2.3. Politici europene și naționale relevante

Economia socială este susținută printr-un cadru legislativ și politici publice atât la nivel european, cât și național.

Politici europene relevante:

- **Planul de acțiune pentru economia socială al Comisiei Europene (2021-2030)** – stabilește direcții pentru sprijinirea sectorului, inclusiv accesul la finanțare și dezvoltarea competențelor.
- **Fondul Social European Plus (FSE+)** – principalul mecanism de finanțare pentru proiectele de economie socială.
- **Strategia UE pentru IMM-uri și antreprenariat social** – sprijină întreprinderile sociale și start-up-urile sociale.

Politici naționale relevante în România:

- **Legea economiei sociale nr. 219/2015**, care definește criteriile și condițiile pentru funcționarea întreprinderilor sociale.
- **Programul Operațional Capital Uman (POCU)** – oferă finanțare pentru formare profesională și dezvoltarea antreprenoriatului social.
- **Strategia Națională pentru Dezvoltarea Economiei Sociale**, care urmărește consolidarea sectorului și creșterea impactului social al întreprinderilor sociale.

Aceste politici creează un cadru favorabil pentru dezvoltarea antreprenoriatului social, însă este necesară o mai bună corelare între strategiile naționale și fondurile europene disponibile.

3. Principii de bază pentru dezvoltarea competențelor antreprenoriale în economia socială

Acest capitol evidențiază aspectele esențiale care trebuie avute în vedere pentru o formare antreprenorială de calitate în economia socială. Dezvoltarea competențelor antreprenoriale trebuie să fie accesibilă, inovatoare și sustenabilă, răspunzând nevoilor grupurilor vulnerabile și promovând soluții economice viabile.

3.1. Educația antreprenorială: metode și strategii

Educația antreprenorială în economia socială trebuie să combine teoria cu practica și să ofere participanților abilități concrete pentru gestionarea unui business social.

Metode și strategii eficiente:

- **Învățare bazată pe experiență** – simulări de afaceri, studii de caz, proiecte aplicate.
- **Metode interactive** – ateliere de lucru, jocuri de rol, hackathoane sociale.
- **Învățare colaborativă** – crearea de rețele între antreprenori, schimburi de experiență.
- **Formare personalizată** – adaptarea conținutului la nevoile fiecărui grup țintă (de ex., tineri, persoane cu dizabilități, femei antreprenor).

3.2. Incluziunea socială și inovația în antreprenoriatul social

Antreprenoriatul social trebuie să promoveze incluziunea și să creeze oportunități pentru grupurile vulnerabile.

Principii-cheie:

- **Accesibilitate și egalitate de șanse** – programe adaptate diverselor categorii sociale.
- **Parteneriate pentru incluziune** – colaborare între instituții publice, ONG-uri și sectorul privat.
- **Inovație socială** – utilizarea tehnologiei și a noilor modele economice pentru a răspunde nevoilor comunității (ex.: platforme digitale de economie colaborativă).

3.3. Sustenabilitatea inițiativelor de economie socială

Pentru ca inițiativele sociale să fie viabile pe termen lung, trebuie să existe un echilibru între impactul social și eficiența economică.

Elemente-cheie pentru sustenabilitate:

- **Modele de afaceri mixte** – combinația dintre surse de venit comerciale și finanțări externe.

UNIUNEA EUROPEANĂ

Instrumente Structurale
2014-2020

- **Strategii de dezvoltare pe termen lung** – diversificarea surselor de venit și extinderea impactului social.
- **Măsurarea impactului social** – folosirea unor indicatori relevanți pentru a demonstra eficiența activităților.

4. Metode și instrumente pentru dezvoltarea competențelor antreprenoriale

Acest capitol explorează metodele eficiente prin care antreprenorii sociali își pot dezvolta competențele. Formarea continuă și accesul la resurse relevante sunt esențiale pentru succesul în acest domeniu.

4.1. Formare profesională și educație non-formală

Antreprenorii sociali au nevoie de formare flexibilă și adaptată nevoilor lor.

Tipuri de formare:

- **Cursuri de antreprenariat social** – organizate de universități, ONG-uri sau programe europene.
- **Workshop-uri și seminarii** – abordând teme precum finanțarea socială, managementul echipelor vulnerabile, strategii de marketing social.
- **Educație non-formală** – metode de învățare practică, bazată pe experiență, cum ar fi schimburile de bune practici sau formarea prin voluntariat.

4.2. Mentorare și coaching pentru antreprenori sociali

Mentoratul joacă un rol crucial în dezvoltarea unui antreprenor social, oferindu-i sprijin personalizat și ghidare practică.

Tipuri de mentorat:

- **Mentorat 1 la 1** – un expert ghidează un antreprenor social în dezvoltarea afacerii.
- **Mentorat de grup** – întâlniri periodice cu alți antreprenori pentru schimb de experiență.
- **Coaching antreprenorial** – sesiuni structurate pentru dezvoltarea de competențe specifice (ex.: leadership, luarea deciziilor).

4.3. Instrumente digitale și tehnologii pentru formare

Digitalizarea oferă oportunități noi pentru învățare și dezvoltare.

Exemple de instrumente digitale:

- **Platforme de e-learning** – Coursera, Udemy, Moodle pentru antreprenariat social.

UNIUNEA EUROPEANĂ

Instrumente Structurale
2014-2020

- **Aplicații mobile pentru antreprenori** – gestionarea afacerii, networking și formare.
- **Instrumente de simulare** – softuri care ajută la testarea strategiilor de business social înainte de implementare.

5. Modele de bune practici în dezvoltarea competențelor antreprenoriale în economia socială

Acest capitol prezintă exemple de succes și lecții învățate din inițiativele europene și naționale privind dezvoltarea competențelor antreprenoriale în economia socială.

5.1. Exemple de succes din România și Uniunea Europeană

România:

- **"Concordia Bakery"** – întreprindere socială care formează tineri defavorizați în domeniul panificației.
- **"Ateliere fără frontiere"** – colectare și reciclare de echipamente IT, oferind locuri de muncă persoanelor vulnerabile.

Uniunea Europeană:

- **"The Big Issue" (Marea Britanie)** – revistă vândută de persoane fără adăpost, oferindu-le o sursă de venit și formare profesională.
- **"Färgfabriken" (Suedia)** – întreprindere socială care combină arta cu formarea tinerilor în industrii creative.

5.2. Factori critici de succes și lecții învățate

Analiza acestor exemple arată că succesul în economia socială depinde de mai mulți factori:

- **Un model de afaceri clar și viabil**, care să echilibreze obiectivele sociale cu sustenabilitatea economică.
- **Sprijinul autorităților și accesul la finanțare** – facilități fiscale, granturi europene, investiții sociale.
- **Crearea de parteneriate strategice** – colaborare cu sectorul privat și instituțiile publice.
- **Formare continuă pentru angajați și beneficiari** – un aspect esențial pentru adaptarea la schimbările pieței.

5.3. Adaptarea bunelor practici la contexte diferite

Bunele practici pot fi preluate și adaptate în funcție de specificul fiecărei comunități.

UNIUNEA EUROPEANĂ

Instrumente Structurale
2014-2020

Factori de adaptare:

- **Context economic și legislativ** – ajustarea modelului de afaceri la reglementările naționale.
- **Profilul grupurilor vulnerabile** – adaptarea formării la nevoile specifice ale beneficiarilor.
- **Resursele disponibile** – identificarea surselor de finanțare și a partenerilor potriviți.

6. Evaluarea și monitorizarea impactului programelor de formare antreprenorială în economia socială

Evaluarea eficienței programelor de formare antreprenorială este esențială pentru îmbunătățirea continuă a acestora și pentru maximizarea impactului asupra comunității. Acest proces presupune stabilirea unor indicatori de performanță clari, colectarea de feedback de la beneficiari și analiza rezultatelor pentru ajustarea strategiilor de instruire.

6.1. Indicatori de performanță și instrumente de măsurare

Pentru a măsura impactul real al programelor de formare, este necesară utilizarea unor indicatori relevanți:

- **Indicatori de participare:** numărul de persoane formate, rata de finalizare a cursurilor.
- **Indicatori de competență:** gradul de îmbunătățire a abilităților antreprenoriale în rândul participanților.
- **Indicatori de angajabilitate:** procentul absolvenților care își lansează o afacere socială sau obțin un loc de muncă în acest domeniu.
- **Indicatori economici și sociali:** impactul inițiativelor asupra comunității, cum ar fi crearea de locuri de muncă și reducerea excluziunii sociale.

Instrumente de măsurare:

- **Chestionare și interviuri** cu participanții, trainerii și beneficiarii indirecti.
- **Analiza datelor financiare și de impact social** ale întreprinderilor sociale dezvoltate de absolvenți.
- **Compararea rezultatelor înainte și după formare.**

6.2. Metode de feedback și îmbunătățire continuă

UNIUNEA EUROPEANĂ

Instrumente Structurale
2014-2020

Feedback-ul continuu este esențial pentru adaptarea programelor de formare la nevoile beneficiarilor.

Surse de feedback:

- **Evaluări periodice ale cursanților** privind calitatea materialelor și eficiența formatorilor.
- **Monitorizarea progresului absolvenților** și a dificultăților întâmpinate în aplicarea competențelor dobândite.
- **Consultarea cu experți și parteneri** din domeniul economiei sociale pentru actualizarea conținutului formării.

Măsuri pentru îmbunătățire:

- Adaptarea curriculumului la schimbările pieței și nevoile antreprenorilor sociali.
- Integrarea unor metode inovatoare, cum ar fi **învățarea prin proiecte reale și mentoring personalizat**.

6.3. Studii de caz privind impactul real asupra comunității

Este important să analizăm exemple concrete care demonstrează eficiența formării antreprenoriale în economia socială.

Exemple:

- **Programe de formare pentru tineri NEET (nici în educație, nici în muncă)** – Impact: creșterea angajabilității și dezvoltarea unor start-up-uri sociale.
- **Inițiative de formare pentru persoane cu dizabilități** – Impact: integrarea acestora în piața muncii prin afaceri sociale sustenabile.

7. Surse de finanțare și parteneriate pentru dezvoltarea competențelor antreprenoriale

Accesul la finanțare și parteneriate solide sunt factori esențiali pentru succesul programelor de formare antreprenorială.

7.1. Fonduri europene și naționale pentru antreprenoriatul social

Finanțarea proiectelor de antreprenoriat social poate proveni din diverse surse:

Fonduri europene:

- **Fondul Social European Plus (FSE+):** sprijină inițiative de formare și integrare pe piața muncii.

UNIUNEA EUROPEANĂ

Instrumente Structurale
2014-2020

- **Programul Erasmus+:** finanțează schimburi de bune practici și cursuri pentru formatori.
- **Programul InvestEU:** oferă sprijin financiar pentru start-up-uri sociale și întreprinderi sociale.

Fonduri naționale:

- **Start-Up Nation pentru antreprenoriat social** – sprijin pentru start-up-uri sociale în România.
- **Granturi oferite de autoritățile locale** pentru dezvoltarea competențelor în rândul grupurilor vulnerabile.

7.2. Parteneriate public-private pentru dezvoltare sustenabilă

Cooperarea dintre sectorul public, privat și ONG-uri poate crește eficiența programelor de formare.

Tipuri de parteneriate:

- **Colaborări cu universități** – pentru dezvoltarea programelor academice în antreprenoriat social.
- **Sprijin din partea companiilor private** – sub formă de mentorat, finanțare și acces la resurse tehnologice.
- **Colaborări cu administrația publică** – pentru implementarea politicilor de sprijinire a economiei sociale.

7.3. Microfinanțarea și finanțarea pentru întreprinderile sociale

UE sprijină microîntreprinderile și întreprinderile sociale prin intermediul instrumentelor financiare oferite de programul InvestEU și de Programul UE pentru ocuparea forței de muncă și inovare socială (EaSI).

Obiectivele microfinanțării UE și ale sprijinului financiar pentru întreprinderile sociale sunt promovarea creării de locuri de muncă și a incluziunii sociale prin:

- facilitarea accesului la microfinanțare pentru grupurile vulnerabile care doresc să înființeze sau să-și dezvolte propria întreprindere și pentru microîntreprinderi și sporirea ofertei de microfinanțare
- sprijinirea dezvoltării de întreprinderi sociale, în special prin facilitarea accesului la finanțare

UNIUNEA EUROPEANĂ

Instrumente Structurale
2014-2020

- consolidarea capacității instituționale a furnizorilor de microcredite și a furnizorilor de finanțare pentru întreprinderile sociale prin consiliere și asistență tehnică.

Microantreprenorii sau întreprinderile sociale interesate de finanțarea rambursabilă își pot depune candidatura direct prin intermediul intermediarilor financiari selectați care beneficiază de sprijin din partea UE.

Finanțare și asistență tehnică

Fondul InvestEU

În perioada de programare 2021-2027, Fondul InvestEU va mobiliza investiții publice și private în valoare de peste 372 de miliarde EUR prin intermediul unei garanții de la bugetul UE în valoare de 26,2 miliarde EUR.

Această garanție sprijinită de UE este implementată prin intermediul „partenerilor de implementare” ai InvestEU, cum ar fi Grupul BEI (Banca Europeană de Investiții), instituțiile financiare internaționale și băncile naționale de promovare.

Aproximativ 2,8 miliarde EUR din garanție vor fi alocate investițiilor sociale și competențelor până în 2027, inclusiv investițiilor în microfinanțare și în finanțarea pentru întreprinderile sociale.

Mai multe informații cu privire la produsele financiare oferite pentru microfinanțare și finanțarea pentru întreprinderile sociale sunt disponibile pe paginile web ale partenerilor de implementare ai InvestEU: [FEI](#) și [CEB](#).

În cazul **instituțiilor de microfinanțare și al băncilor**, aprobarea sau aderarea la Codul european de bună conduită pentru acordarea de microcredite este o condiție prealabilă pentru a beneficia de sprijin din partea UE în cadrul programului InvestEU, precum și în cadrul instrumentelor financiare EaSI.

Aflați mai multe despre InvestEU pe [pagina de internet a InvestEU](#) și pe [Portalul pentru economia socială](#).

Platforma de consiliere InvestEU

Platforma de consiliere InvestEU oferă sprijin consultativ și asistență tehnică promotorilor și intermediarilor de proiecte. Puteți accesa sprijinul prin intermediul unui punct central de acces de pe site-ul Comisiei Europene, disponibil [aici](#).

Sprijinul consultativ pentru furnizorii de microfinanțare și finanțare pentru întreprinderile sociale este disponibil atât prin intermediul Băncii Europene de Investiții, cât și prin cel al Băncii de Dezvoltare a Consiliului Europei.

UNIUNEA EUROPEANĂ

Instrumente Structurale
2014-2020

Asistența tehnică pentru finanțare incluzivă social – SIFTA

Asistența tehnică pentru finanțarea incluzivă social (SIFTA) este o componentă specială a Platformei de consiliere InvestEU care sprijină furnizorii de microfinanțare și de finanțare pentru întreprinderile sociale. Ea are la bază succesul înregistrat în cazul asistenței tehnice EaSI.

Prin intermediul SIFTA și principalul partener de consiliere InvestEU, Banca Europeană de Investiții, UE furnizează servicii specifice de consolidare a capacităților pentru furnizorii de microfinanțare și de finanțare pentru întreprinderile sociale, sub multe forme.

Printre acestea se numără cursuri de formare adaptate, ateliere, schimburi inter pares și vizite de studiu, precum și realizarea de ratinguri, analize și evaluări privind respectarea Codului european de bună conduită în furnizarea de microcredite.

8. Concluzii și recomandări

Acest capitol oferă direcții strategice pentru îmbunătățirea programelor de formare antreprenorială și pentru integrarea bunelor practici în politicile publice.

8.1. Strategii pentru îmbunătățirea programelor de formare

Pentru a crește eficiența programelor de dezvoltare a competențelor antreprenoriale, este necesară:

- **Integrarea noilor tehnologii** în formare (realitate virtuală, platforme interactive).
- **Adaptarea programelor la nevoile grupurilor vulnerabile** prin metode personalizate.
- **Crearea unui ecosistem de sprijin** pentru antreprenorii sociali, prin rețele de mentorat și incubatoare de afaceri.

8.2. Integrarea bunelor practici în politicile publice

Pentru ca economia socială să prospere, este necesară o **coordonare între strategiile guvernamentale, mediul academic și sectorul privat.**

Măsuri recomandate:

- **Simplificarea accesului la finanțare** pentru antreprenorii sociali.
- **Dezvoltarea unor strategii naționale de educație antreprenorială** care să includă economia socială.
- **Crearea unor mecanisme de monitorizare** pentru a măsura eficiența formării.

UNIUNEA EUROPEANĂ

Instrumente Structurale
2014-2020

8.3. Direcții viitoare pentru dezvoltarea economiei sociale

Pentru viitor, economia socială trebuie să se bazeze pe **inovație, colaborare și digitalizare**.

Tendențe și direcții viitoare:

- **Extinderea economiei circulare și verzi** – modele de afaceri sociale sustenabile.
- **Dezvoltarea unor hub-uri de inovare socială** pentru sprijinirea start-up-urilor sociale.
- **Creșterea rolului digitalizării** – folosirea platformelor online pentru formare, finanțare și colaborare.

Bibliografie

1. **Comisia Europeană.** (2023). *Planul de acțiune pentru economia socială*. Bruxelles: Publicația Oficială a Uniunii Europene.
2. **Parlamentul European.** (2022). *Raport privind promovarea antreprenoriatului social și inovării sociale în Europa*. Bruxelles.
3. **Ministerul Muncii și Protecției Sociale.** (2021). *Strategia Națională pentru Economia Socială 2021-2027*. București.
4. **Fondul Social European Plus (FSE+).** (2023). *Ghidul solicitantului pentru finanțarea economiei sociale*. Bruxelles.
5. **Ashoka România.** (2022). *Modele de succes în antreprenoriatul social în Europa Centrală și de Est*. București.
6. **Yunus, M.** (2010). *Building Social Business: The New Kind of Capitalism That Serves Humanity's Most Pressing Needs*. New York: PublicAffairs.
7. **OECD.** (2021). *Social Economy and Innovation: Key Drivers for Sustainable Development*. Paris.
8. **Global Entrepreneurship Monitor (GEM).** (2022). *Raport global privind antreprenoriatul social*. Londra.
9. **European Network of Social Integration Enterprises (ENSIE).** (2023). *Politici și practici pentru sprijinirea întreprinderilor sociale în UE*. Bruxelles.
10. **Zahra, S. A., Gedajlovic, E., Neubaum, D. O., & Shulman, J. M.** (2009). *A typology of social entrepreneurs: Motives, search processes and ethical challenges*. *Journal of Business Venturing*, 24(5), 519-532.